

SIEĆ NA RZECZ
INNOWACJI W ROLNICTWIE
I NA OBSZARACH WIEJSKICH

Krajowa Sieć
Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Materiał opracowany przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Warszawie

Materiał współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Institucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Operacje zrealizowane przez
Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie
i Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego
w ramach Planu Operacyjnego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2018-2019
w zakresie Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich

MAJ 2018 r.

Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie
Oddział w Warszawie
Dział Innowacji w Rolnictwie

Ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa

Tel. 22 623 28 49

<http://sir.cdr.gov.pl>

e-mail: warszawa@cdr.gov.pl

www.facebook.com/SiecSIR

www.twitter.com/SIR_siec

Opracowano na podstawie informacji udostępnionych na stronach internetowych Wojewódzkich Ośrodków Doradztwa Rolniczego oraz informacji przekazanych pocztą elektroniczną do CDR w Brwinowie Oddział w Warszawie Dział Innowacji w Rolnictwie

Spis treści

1. Tytuł: Spotkanie informacyjno-szkoleniowe dla brokerów innowacji oraz pracowników CDR i ODR wspierających prace związane z wdrażaniem działania Współpraca 2
2. Tytuł: Wymogi środowiskowe a dochodowość gospodarstw mlecznych 3
3. Tytuł: Rolnictwo zaangażowane społecznie –jako innowacyjny kierunek działalności pozarolniczej 4
4. Tytuł: Innowacyjne wykorzystanie zasobów Dolnego Śląska w celu poprawy jakości życia w regionie – PROW 2014-2020 Działanie: Współpraca 5
5. Tytuł: Wspieranie procesu tworzenia partnerstw na rzecz innowacji w serowarstwie – Tworzymy grupę operacyjną..... 7

Tytuł: Spotkanie informacyjno-szkoleniowe dla brokerów innowacji oraz pracowników CDR i ODR wspierających prace związane z wdrażaniem działania Współpraca

Organizator: Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Warszawie

Data: 21-22 maja 2018 r.

Miejsce: Gdańsk

Forma: spotkanie informacyjno-szkoleniowe

Opis:

Drugie spotkanie poświęcone tematyce związanej z działaniem „Współpraca” w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, skierowane do pracowników Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie oraz 16 Wojewódzkich Ośrodków Doradztwa Rolniczego realizujących zadania Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich.

Zdjęcia:

Tytuł: Wymogi środowiskowe a dochodowość gospodarstw mlecznych

Organizator: Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie

Data: 22-23 maja 2018 r.

Miejsce: Aleksandrów, Lubin

Forma: wyjazd studyjny

Opis:

Podczas wyjazdu zaprezentowano najnowsze rozwiązania w produkcji bydła mlecznego.

W pierwszej kolejności odbyto wizytę w gospodarstwie w Aleksandrowie.

Firma „Mróz” posiada 5 ferm bydła mlecznego. Na jednej z ferm, w Aleksandrowie, liczącej 1 500 sztuk pogłowia bydła mlecznego, przeprowadzono warsztaty pn. „Spełnienie wymogów środowiskowych i bilansowanie pasz warunkiem poprawy dochodowości gospodarstw mlecznych”. W gospodarstwie bydło utrzymywane jest głównie pod wiatami. W okresie zimowym, w wiatkach rozstawiane są zasłony lub stawiany mur ze słomy zabezpieczający zwierzęta przed mroźnymi wiatami. W oborach utrzymywane są tylko krowy przed wycieleniem i jałówki – z możliwością wyjścia na wybieg zewnętrzny. Podczas warsztatów uczestnikom zaprezentowano nowoczesną halę udojową podczas pracy. Podczas warsztatów odbyła się również prelekcja nt. wpływu nowoczesnego systemu monitoringu „Smartbow” na poprawę dobrostanu i zdrowotności bydła. Zaprezentowane zostały również nowoczesne systemy kontroli zdrowia i żywienia krów oraz wykrywania rui. W czasie wizyty w gospodarstwie odbywał się Narodowy Dzień Mlecznej Farmy, podczas którego uczestnicy mogli obejrzeć pokaz pracy maszyn do zbioru zielonek i wysłuchać porad dotyczących przygotowania paszy z lucerny, traw i innych roślin motylkowych.

W dalszej kolejności uczestnicy odwiedzili gospodarstwo Sano Agrar Instytut w Lubiniu, gdzie odbyły się warsztaty pn. „Innowacyjne rozwiązania w hodowli bydła mlecznego i pozyskiwaniu mleka”. Gospodarstwo liczy około 1 300 krów mlecznych. Krowy utrzymywane są w nowoczesnych oborach wolnostanowiskowych wyposażonych w kurtyny i automatyczne doświetlanie wykorzystywane w okresie jesienno-zimowym oraz w długie poidła

dostosowane do obsady zwierząt. Gospodarstwo wyposażone jest w nowoczesną halę udojową karuzela na 60 stanowisk. W gospodarstwie znajduje się także nowoczesny wóz paszowy Santrak. Wóz ten wyposażony jest w nowoczesne rozwiązania techniczne m.in. turbo-ślimak, co optymalizuje wynik mieszania i zapewnia równomierny wysyp paszy. Uczestnicy mogli zobaczyć wóz podczas pracy.

Zarówno podczas wyjazdu studyjnego uczestnicy wysłuchali wykładu Aleksandra Bomberskiego „Partnerstwo w Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich – zasady i korzyści wynikające z partnerstwa oraz możliwości utworzenia i funkcjonowania grup operacyjnych na rzecz innowacji w ramach Działania "Współpraca" PROW 2014-2020".

Zdjęcia:

Więcej informacji: <http://www.kpodr.pl/wymogi-srodowiskowe-a-dochodowosc-gospodarstw-mlecznych-relacja/>

Tytuł: Rolnictwo zaangażowane społecznie –jako innowacyjny kierunek działalności pozarolniczej

Organizator: Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Częstochowie

Data: 23-25 maja 2018 r.

Miejsce: województwo kujawsko-pomorskie

Forma: wyjazd studyjny

Opis:

Wśród 25 uczestników wyjazdu znaleźli się rolnicy, domownicy rolników, przedstawiciele samorządu i doradcy z województwa śląskiego, którzy zapoznawali się z tematyką dotyczącą gospodarstw opiekuńczych i wiosek tematycznych. Realizacja operacji na terenie województwa kujawsko-pomorskiego pozwoliła na utworzenie sieci powiązań i kontaktów pomiędzy doradcami i rolnikami, przybliżyła zainteresowanym idee otworzenia i funkcjonowania gospodarstwa opiekuńczego i wioski tematycznej, podniosła poziom wiedzy z zakresu rolnictwa społecznego. Operacja dała szansę zapoznania z modelowymi, innowacyjnymi rozwiązaniami, które zostały już przetestowane w województwie kujawsko-pomorskim i docelowo mogą być wdrażane w województwie śląskim. Operacja posłużyła upowszechnianiu innowacyjnych rozwiązań i dobrych praktyk poprzez umożliwienie ostatecznym odbiorcom praktycznego zapoznania się z rozwiązaniami, które zostały już przetestowane i są możliwe do stosowania na terenie innego województwa.

Zdjęcia:

Więcej informacji: <http://sir.odr.net.pl/zrealizowane-operacje/161-relacja-z-wyjazdu-studyjnego-pn-rolnictwo-zaangazowane-spoecznie-jako-innowacyjny-kierunek-dzialalnoaci-pozarolniczej.html>

Tytuł: Innowacyjne wykorzystanie zasobów Dolnego Śląska w celu poprawy jakości życia w regionie – PROW 2014-2020 Działanie: Współpraca

Organizator: Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego we Wrocławiu

Data: 26 maja 2018 r.

Miejsce: siedziba Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego w Świdnicy

Forma: seminarium

Opis:

W wydarzeniu uczestniczyło ponad dziewięćdziesięciu rolników, przedsiębiorców, doradców, przedstawicieli nauki, instytucji i organizacji rolniczych oraz mieszkańców obszarów wiejskich. Spotkanie rozpoczęło uroczystym wręczeniem honorowych odznaczeń przyznanych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi „Zasłużony dla Rolnictwa”, które wręczyli Posłowie Ewa Szymańska i Wojciech Murdzek oraz Marek Tarnacki Dyrektor Dolnośląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego.

Głównym celem seminarium była popularyzacja wymiany wiedzy i dobrych praktyk w zakresie wdrażania innowacyjnych rozwiązań między przedstawicielami nauki a praktykami oraz zachęcenie do podejmowania partnerstw i wdrażania innowacyjnych rozwiązań w rolnictwie, produkcji żywności, leśnictwie i na obszarach wiejskich, poprzez tworzenie grup operacyjnych w ramach Działania „Współpraca”.

Innowacyjne podejście do rozwoju obszarów wiejskich Dolnego Śląska w programie „Dolny Śląsk. Zielona Dolina Żywności i Zdrowia” przedstawił koordynator ds. programów badawczo-rozwojowych w Programie Zielona Dolina Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Ogólnopolski broker innowacji z Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie podsumował tworzenie grup operacyjnych na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich. Omówił projekty przygotowane przez te grupy, prowadzące do opracowania innowacyjnych rozwiązań w zakresie nowych produktów, w ramach pilotażowego naboru działania „Współpraca”. Doświadczeniami i wnioskami w tworzeniu grupy operacyjnej w ramach przeprowadzonego naboru pilotażowego podzielił się Prezes AS BioEnergy sp. z o. o. - członek dolnośląskiej grupy operacyjnej.

Drugą część seminarium poświęcono innowacjom w produkcji roślinnej. Uczestnikom przedstawiono innowacyjne metody ochrony zbóż i rzepaku przed patogenami. Szczególną uwagę zwrócono na połączenie obserwacji wegetacji uprawianych roślin ze skutecznym doбором środków ochrony roślin i właściwymi terminami ich stosowania. Podkreślono potrzebę wdrażania innowacji w ochronie wynikającej z coraz większych ograniczeń w dostępności substancji czynnych insektycydów.

Z uwagi na fakt, iż Dolny Śląsk to jeden z regionów w Polsce o najstarszych tradycjach winiarskich i dogodnym klimacie do uprawy winorośli, gdzie z każdym rokiem powstaje kolejna winnica uczestnikom przedstawiono historię, rozwój winiarstwa i współpracę w budowaniu marki regionu. Region posiada ogromny potencjał do tworzenia grup operacyjnych i rozwoju przedsiębiorczości nie tylko w sferze winiarstwa. A umiejętnie zidentyfikowane potrzeby i możliwości pozwalają na tworzenie kolejnych grup operacyjnych, realizujących innowacyjne projekty wspierające zrównoważony rozwój obszarów wiejskich na Dolnym Śląsku. Podczas seminarium koordynatorzy SIR udzielali zainteresowanym informacji o Sieci i działaniu „Współpraca” na stoisku informacyjno-promocyjnym.

Zdjęcia:

Więcej informacji: <http://www.dodr.pl/sir/sir-seminarium-w-ramach-operacji-innowacyjne-wykorzystanie-zasobow-dolnego-slaska-w-celu-poprawy-jakosci-zycia-w-regionie-prow-2014-2020-dzialanie-wspolpraca>

Tytuł: Wspieranie procesu tworzenia partnerstw na rzecz innowacji w serowarstwie – Tworzymy grupę operacyjną

Organizator: Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie

Data: 30 maja 2018 r.

Miejsce: Minikowo

Forma: warsztaty

Opis:

Uczestnicy pierwszego etapu projektu wzięli udział w warsztatach pn. „Tworzymy grupę operacyjną”, w trakcie których wypracowano cele i potencjalne pola współpracy uczestników

oraz formy tej współpracy w przyszłości oraz powołana zostanie grupa inicjatywna, która będzie tworzyć grupę operacyjną na rzecz innowacji.

Program ramowy warsztatów obejmował następujące tematy:

1. Czym jest działanie „Współpraca”, cele i zasady funkcjonowania Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich.
2. Innowacje w zakresie marketingu produktów rolno-spożywczych, zasady RHD, krótkie łańcuchy dostaw, partnerstwa podmiotów rynkowych.
3. Wypracowanie zasad i określenie pól praktycznej współpracy rynkowej – rolników, przetwórców i instytucji doradczych, uczelni.

Zdjęcia:

Więcej informacji: <http://www.kpodr.pl/wspieranie-procesu-partnerstw-na-rzecz-innowacji-w-serowarstwie/>